

TAMMELAN KUNTA
TALOUSARVION 2023
TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

TAMMELA

www.tammela.fi

TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET VUODEN 2023 TALOUSARVIOTA VARTEN

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.12.2022 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024 -2025. Talousarvion ja suunnitelman toimeenpanosta kunnanhallitus antaa seuraavat ohjeet

1 Talousarvion rakenne

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan suunnitelmien ja kehitysohjelmien avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimelle tehtävän tai tehtävien hoitamiseen. Talousarvion määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimielin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Investointiosassa esitetään investointihankkeen kokonaiskustannusarvio, jonka valtuusto on hyväksynyt taloussuunnitelmassa tai erillisellä päätöksellä. Investointiosaan arvioidaan talousarviovuonna tarvittava määräraha ja suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Investointiosassa käsitellään aktivoitavat hankintamenot. Hallintosäännössä ja muissa säännöissä (hankintasääntö) annetaan ohjeita hankintarajoista ja hankintojen suorittamisesta. Hankinnat tulee arvoltaan vähäisiä hankintoja lukuun ottamatta kilpailuttaa Cludia-järjestelmässä. Kunnanhallitus edellyttää, että kaikista yli 1000 euron hankinnoista pyydetään vähintään kolmelta mahdolliselta tarjoajalta hinta-arvio / tarjous ennen hankinnan toteuttamista kirjallisesti. Sähköposti riittää alle 9000 euron hankintojen osalta. Käytettäessä suoramarkintaa, syy on perusteltava hankintapäätöksessä.

2 Talousarvion sitovuus

Käyttötalousosassa määrärahat osoitetaan palvelualueittain siten, että netto on sitova. Toiminnalliset tavoitteet sitovat valtuustoa alempia viranomaisia samalla tavoin kuin määräraha.

Investointiosan määrärahat osoitetaan toimielimille hankeryhmittäin ja hankkeittain siten, että netto on sitova. Mikäli investointiryhmän kustannusarvio ylittää hankekohtaisen rajan, sitoo määräraha toimieltä hankekohtaisesti.

Investointien hankekohtaisten rajojen osalta on talousarviossa viitattu kunkin toimijan osalta hallintosäännön määräyksiin hankintaoikeuksista.

Talousarvioon hyväksytyt määrärahat ovat kuitenkin määrääviä.

3 Koulutussuunnitelmat

Palvelualueet valmistelevat omat koulutusohjelmansa ja koulutusmäärärahojensa käyttösuunnitelmat talousarviovuoden alussa. Koulutusohjelmat kootaan yhdeksi koko kunnan yhteiseksi koulutusohjelmaksi, joka käsitellään yhteistyötoimikunnassa.

Koulutukseen osallistumisesta tehdään viranhaltijapäätös, jolla kyseinen henkilö oikeutetaan tai määrätään osallistumaan koulutukseen (päivärahoja maksetaan KVTES:n mukaisten edellytysten täytyessä vain, jos henkilö on joko määrätty koulutukseen tai siitä on erikseen mainittu sellaisessa päätöksessä, jossa henkilö oikeutetaan osallistumaan koulutukseen). Päätös tehdään henkilöstöhallinnon Populus-järjestelmässä koulutuskoodilla, jotta koulutuskorvauksen hakuun tarvittavat tiedot voidaan kerätä. Kursseilta saatava materiaali on annettava työyhteisön käyttöön ja siitä on informoitava tarvittaessa työyksikköä ja lautakuntaa / kunnanhallitusta.

Osa koulutusmäärärahoista on siirretty henkilöstöhallinnon kustannuspaikalle. Tämä osa koulutusrahoista on varattu yhteisiin koulutuksiin ja tämän määrärahan käytöstä päättää kunnanjohtaja.

4 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta

Talousarvion toteutumista raportoidaan neljännesvuosittain hallitukselle ja valtuustolle. Ensimmäinen raportointi on tammi-maaliskuun 2023 kaudelta. Lisäksi lautakuntien tulee seurata tavoitteidensa toteutumista muuna aikana tarpeen mukaisesti sekä laatia siitä kirjalliset raportit ja käsitellä ne lautakunnassa mahdollisia toimenpiteitä varten.

Tilivelvolliset raportoivat neljännesvuosittain vastuullaan olevan sektorin toiminnasta, tavoitteiden saavuttamisesta, suoritteiden toteutumisesta ja määrärahojen käytöstä. Raportoinnin lisäksi tilivelvollisten on jatkuvasti seurattava toimintaa ja taloutta sekä tarvittaessa reagoitava poikkeamiin ja epäkohtiin. Mikäli palvelualueen määrärahat tai investoinnit ovat ylittymässä, tulee lisämäärärahaesitys valmistella hyvissä ajoin heti kun asia tulee esiin.

Kehityskeskustelut tulee käydä säännöllisesti vähintään kerran vuodessa kaikkien viranhaltijoiden ja työntekijöiden kanssa. Tärkeää on keskustella toimialojen ja palvelualueiden taloudellisista tavoitteista ja suunnitella seuraavaa vuotta sekä johtaa osaamista. Asettamalla henkilökunnalle tavoitteet varmistetaan kunnan strategian mukainen toiminta ja sitoutetaan henkilöstö taloudellisiin tavoitteisiin. Tavoitteiden toteutumista tulee seurata huolellisesti. Henkilökohtaisen lisän jakamisen peruste pohjautuu kunnan arvojen lisäksi asetettuihin kirjallisiin tavoitteisiin ja niistä suoriutumiseen.

5 Aikataulu

Hallintokuntien tulee jakaa määrärahat ja tuloarviot palvelualuekohtaisesti kustannuspaikoittain helmikuun loppuun mennessä.

6 Sopeutuminen taloustilanteeseen

Tammelan kunnan vuoden 2023 talousarvio on lähtötilanteessa ylijäämäinen. Toimialojen tulee pyrkiä noudattamaan valtuuston hyväksymää talousarviota mahdollisimman tarkasti toimintakulujen osalta. Toimintatuottojen osalta tulee taas pyrkiä mahdollisuuksien mukaan ylittämään talousarvio.